

Γ. Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ ΤΟΥ ΟΘΩΝΑ (1833-1862)

2. Η διαμάχη αυτοχθόνων και ετεροχθόνων

Αιτίες διαμάχης:

• Οι προσπάθειες αποκατάστασης των προσφύγων προκάλεσαν αντιδράσεις εξαιτίας:

- α. Της παρουσίας μορφωμένων προσφύγων σε δημόσιες θέσεις.
- β. Της διάκρισης προσφύγων στην πολιτική ζωή.
- γ. Της αντίδρασης των αυτοχθόνων, καθώς:
 1. Αυτοί είχαν αγωνιστεί για την απελευθέρωση.
 2. Παραγκωνίζονταν τώρα από τους νεοφερμένους.
- δ. Του βαθύτερου ανταγωνισμού ανάμεσα σε αυτόχθονες και ετερόχθονες.

1η φάση αντιδικίας:

- Παρουσιάστηκε μετά την επανάσταση της **3ης Σεπτεμβρίου 1843**.
- Εμφανίστηκε ως διαμάχη στις θυελλώδεις συζητήσεις της **Εθνοσυνέλευσης (1843-1844)**.

2η φάση αντιδικίας:

- Αποτελεί την κύρια κρίση.
- Ξέσπασε τον **Ιανουάριο του 1844**.
- Αφορμές:
 - α. Συζήτηση για το δημόσιο δίκαιο.
 - β. Συζήτηση για το άρθρο που καθόριζε τις προϋποθέσεις για την απόκτηση της ιδιότητας του Έλληνα πολίτη.
- Προτάσεις:
 - α. Απομάκρυνση από δημόσιες θέσεις όλων αυτών που είχαν εγκατασταθεί στην Ελλάδα μετά την Επανάσταση.
 - β. Συνταγματική απαγόρευση της κατάληψης δημόσιων θέσεων από τους ετερόχθονες (και απόλυση όσων ήδη κατείχαν δημόσιες θέσεις).
 - γ. Άλλοι εναντιώθηκαν σε κάθε ρύθμιση που θα καθιέρωνε διακρίσεις μεταξύ των Ελλήνων.
- Ρύθμιση:
 - Το ζήτημα δε λύθηκε με συνταγματική ρύθμιση.
 - Αποφασίστηκε να υπάρξει στο μέλλον νομοθετική πράξη.
 - Το θέμα της στελέχωσης του δημοσίου ρυθμίστηκε με το Β΄ ψήφισμα που όριζε ότι δημόσιοι υπάλληλοι μπορεί να είναι:
 - α. Οι αυτόχθονες και όσοι αγωνίστηκαν στην ελληνική επικράτεια **μέχρι το τέλος του 1827** ή εγκαταστάθηκαν κατά την ίδια περίοδο.
 - β. Όσοι αποδεδειγμένα συμμετείχαν σε **πολεμικά γεγονότα της Επανάστασης μέχρι το 1829**.

3η φάση αντιδικίας:

- Το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στο θέμα των όρων εκλογής των βουλευτών.
- Προτάσεις:

α. Ετεροχθονιστών: Να συνεχιστεί η ιδιαίτερη εκπροσώπηση των εγκαταστημένων στην Ελλάδα ομογενών ως ξεχωριστών ομάδων.

β. Αυτοχθονιστών: Να ενσωματωθούν αυτοί εκλογικά στις περιοχές που ζούσαν.

• **Ρύθμιση:**

→ Συμβιβαστική ρύθμιση.

→ Επιτρεπόταν στους πρόσφυγες/ετερόχθονες το δικαίωμα ιδιαίτερης αντιπροσώπευσης στη Βουλή, εφόσον είχαν ιδρύσει χωριστό συννοικισμό με επαρκή πληθυσμό.

• **Αντιδράσεις:**

→ Έντονες λαϊκές αντιδράσεις (μερικές κατέληξαν σε έκτροπα).

→ Οι ετερόχθονες τελικά **υποχρεώθηκαν** να αποδεχτούν τις ρυθμίσεις, αφού τα μέτρα:

α. Τους απέκλειαν για μια περίοδο από το δημόσιο.

β. Περιορίζαν τη χωριστή αντιπροσώπευσή τους.

Αποτίμηση:

• Το ζήτημα αυτό απέδειξε τη βαθύτερη διάσταση που υπήρχε στην κοινωνία της εποχής.

• **Το πρόβλημα απασχόλησε:**

α. Την κοινή γνώμη.

β. Τον ξένο παράγοντα (π.χ. διαμαρτυρίες Οθωμανικής Αυτοκρατορίας).

• Αναδείχτηκε το πρόβλημα συμβίωσης του ντόπιου και του νεοφερμένου στοιχείου στο μικρό νεοσύστατο κράτος.